

Motion till riksdagen 2013/14:N420

av **Tomas Nilsson m.fl. (S)**

Kompensation för påtvingade kostnader

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över vad som kan göras åt samhällsomvandlingarna i Malmfälten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ser över möjligheterna till höjd ersättning för fastighetsägare samt kompensation till berörda hyresgäster som påtvingats hyreshöjningar.

Motivering

Gruvorna i Malmfälten går på högtryck. Företagen gör stora vinster och det skapar jobb. I Kiruna kommun är arbetslösheten 2,6 % och liknande situation råder i Malmberget.

Sveriges största gruvbolag, LKAB, har de senaste åren levererat åtskilliga miljarder till sin ägare i aktieutdelning och likaledes stora miljardebopp i företagsskatt.

Människorna i Malmfältskommunerna gläds med gruvornas framgångar och att pengar strömmar in till statskassan. Men för att få upp malmen måste samhällen flyttas, hus måste rivras och människor måste tvångsflyttas från sina hem. Flertalet Malmfältabor är införstådda med att det är nödvändigt för att gruvorna ska kunna utvecklas och leva vidare. Men det skapar även stora problem för enskilda och familjer boende inom områden som ska tas i anspråk av gruvan.

Fastighetsägare av hus eller hyreshus som ska avyttras får idag ersättning enligt vad minerallagen kräver, vilket innebär marknadsvärdet plus 25 %. Har man ett äldre hus är tanken enligt lagen att du ska kunna köpa ett likvärdigt hus, men i Malmfälten har vi inte den möjligheten då stora delar av sam-

Fel! Okänt namn på

hällena ska rivas. I Malmfältens situation innebär det att för dem vars hus rivs så måste fastighetsägaren bygga ett nytt hus eller alternativt flytta till en nybyggnation. Det gör att nuvarande ersättning enligt minerallagen inte täcker kostnaderna. Hyresgäster däremot får ingen kompensation över huvudtaget trots att man tvingas flytta till ett nyproducerat boende som innebär väsentligt dyrare hyreskostnader. Många människor som bor i Malmberget idag, gör det för att hyran är anpassad efter plånboken.

Bostadsbristen i Malmfälten gör inte saken bättre då det blir omöjligt att välja bostad som är anpassad efter hushållets ekonomi. Enda kvarstående alternativ är att flytta till ett nyproducerat boende, vilket många idag inte har råd med. Frågan blir vilken hyra som är rimlig att betala vid en tvångsflyttning? Bostadsbidraget täcker långtifrån de ökade hyreskostnaderna. Människor är oroliga och mår inte bra då de inte vet hur de ska klara hyran, vilket indirekt betyder att det kan bli kommunerna som kommer att få ta kostnaderna för samhällsomvandlingarna i form av försörjningsstöd.

Gruvornas utveckling och framgångar är bra för Sverige i allmänhet, och för statskassan i synnerhet. Det är viktigt att fortsättningsvis ge goda förutsättningar för tillväxt av svensk gruvindustri. Men det får inte ske på bekostnad av enskilda individer eller på bekostnad av Malmfältskommunerna. För att lösa problematiken krävs en aktiv medverkan av fler än de berörda kommunerna. Gruvnäringen genererar stora inkomster till vår gemensamma ekonomi. Vilka insatser som kan bli aktuella för staten bör bli föremål för närmare utredning.

Stockholm den 3 oktober 2013

Tomas Nilsson (S)

Hannah Bergstedt (S)

Leif Pettersson (S)

Sven-Erik Bucht (S)

Karin Åström (S)

Maria Stenberg (S)